

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з наукової роботи
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

Ганна ТОЛСТАНОВА

2022 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ**

**на здобуття ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 242 ТУРИЗМ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 24 СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ТУРИЗМ»

Розробники програми:

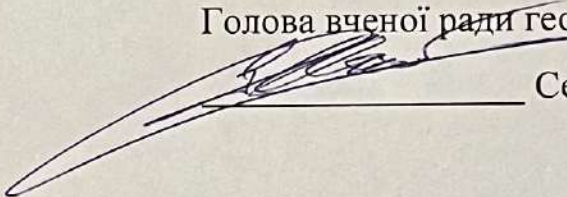
1. Ольга Любіцева, завідувачка кафедри країнознавства та туризму, доктор географічних наук, професор
2. Ігор Смирнов, професор кафедри країнознавства та туризму, доктор географічних наук, професор

УХВАЛЕНО

Вченою радою географічного факультету

«26» березня 2022 р., протокол № 9

Голова вченої ради географічного факультету

Сергій Запотоцький

Гарант освітньо-наукової програми

Ольга Любіцева

Загальні положення

Додаткове вступне випробування у формі іспиту складають особи, які не мають базової освіти магістра або кваліфікацію спеціаліста в галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 242 «Туризм». Іспит складається в усній формі за білетами, складеними на основі нижче наведеної програми. Білет складається з трьох питань.

Вступник до аспірантури *має знати*:

- основні терміни і поняття туризмознавства;
- класифікацію рекреаційно-туристичних ресурсів і відповідність ресурсної бази різновидам туризму;
- структуру індустрії туризму, склад суб'єктів туристичного ринку;
- загальні схеми сервісних технологій, які використовуються в індустрії туризму;
- стан туризму в світі, окремих його регіонах і в Україні;

Вступник до аспірантури *має вміти*:

- трактувати основні терміни і поняття туризмознавства, адекватно їх застосовувати;
- аналізувати фахову літературу;
- розрізняти види і форми туризму, їх ресурсну базу;
- вирізняти структурні елементи індустрії туризму, характеризувати їх діяльність;
- визначити основні етапи технологій обслуговування в туризмі;
- охарактеризувати розвиток туризму на глобальному, макрорегіональному, національному та регіональному рівнях.

Відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою

Схема формування оцінки:

	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	змістовність та повнота розкриття питання	20
2.	логічність і послідовність викладу матеріалу	15
3.	конкретність викладу матеріалу і відповідність змісту викладу поставленому питанню	18
4.	знання фахової наукової літератури, інших джерел інформації, вміння їх аналізувати та формувати власну думку	15
5.	володіння поняттєво-категоріальним апаратом, знання сутності поставленої проблеми	17

6.	володіння фактологічним матеріалом для повного розкриття сутності поставленого питання	15
	Разом	100

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

I. ОСНОВИ ТУРИЗМУ

Трактування поняття «туризм»: наукові та статистично-правові визначення.

Поняттєво-категоріальний апарат. Дати визначення і розкрити зміст понять: турист, туризм, екскурсант, екскурсія, рекреація, ресурси рекреаційно-туристичні, туристична послуга, туристичний продукт, тур, туристична подорож, туристична діяльність, суб'єкти туристичної діяльності, індустрія туризму, туристична інфраструктура, туристична дестинація, ринок туристичних послуг.

Поняття про рекреаційно-туристичні ресурси. Їх класифікація. Класифікація природно-рекреаційних і історико-культурних ресурсів.

Види туризму, їх класифікації. Форми туризму.

II. ІНДУСТРІЯ ТУРИЗМУ

Поняття про індустрію туризму. Структура індустрії туризму та її основні компоненти: гостинність, транспорт, діяльність організаторів подорожей і екскурсій.

Організація готельного господарства. Класифікація готелів. Організація харчування туристів. Організація транспортного обслуговування і транспортних подорожей. Базові принципи організації дозвілля туристів. Діяльність туроператорів і турагентів. Сервісні технології в індустрії туризму. Інформаційні технології в туризмі, специфіка їх застосування. Глобальні розподільчі мережі і платформи.

Екскурсійна діяльність. Класифікація екскурсій. Принципи розробки екскурсійного продукту і методи ведення екскурсії.

Менеджмент туризму. Системи управління туристичним підприємством.

III. РИНОК ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Поняття про туристичний ринок, його специфіка. Суб'єкти ринкових відносин в туризмі, принципи їх взаємодії.

Поняття про тур як специфічний продукт туристичного ринку. Класифікація

турів. Принципи розробки турів.

Маркетинг в туризмі. Методи формування і просування туристичного продукту. Реклама і PR в туризмі.

Глобальний туристичний ринок: основні тенденції розвитку. Макрорегіональна структура туристичного ринку UNWTO, внутрішні відміни.

Ринок туристичних послуг України: загальні тенденції розвитку за часи незалежності, регіональні відміни. Основні туристичні дестинації.

Список рекомендованих джерел:

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. – К., 2004.
2. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія.- К.:ВПЦ»Київський університет», 2001.-395с.
3. Большой Глоссарий терминов международного туризма / The Great Glossary of Terms for the International Tourism / Под ред. М.Б. Биржакова, В.И. Никифорова. – СПб., 2002.
4. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу: Навчальний посібник. – К., 2004.
5. Закон України "Про туризм" від 18.11.2003 р. // ВВР.
6. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм: Учебник для вузов / Пер. с англ.; под ред. Р.Б. Ноздревой. – М., 1998.
7. Крачило Н.П. География туризма. – К., 1987.
8. Крачило Н.П. Основы туризмовеждения.- К.: Вища школа, головное изд-во, 1980.- 120 с.
9. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти).- К.:”Альтерпрес”, 2002.- 436 с.
10. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху : Підручник / О. О. Любіцева, В. К. Бабарицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 335 с.
11. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. Навч. посіб.- Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2003.-360с.
12. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / За заг. ред. В.К. Федорченка. – К., 2002.
13. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навчальний посібник. – К., 2002.
14. Холловой Дж.К., Тейлор Н. Туристический бизнес: Пер. С 7-го англ. изд.- К.: Знання, 2007.-798с.
15. Щур Ю.В., Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм: Навчальний посібник. – К., 2003.

16. www.heritage.unesco.ru – Світова природна і історико-культурна спадщина
17. www.unesco.org – офіційний сайт ЮНЕСКО
18. www.world-tourism.org. – офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації
19. www.wttc.org. – офіційний сайт Європейської ради з туризму і подорожей